

Η

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

8^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 29 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος Πρόεδρος, Αργυρώ Τσουλούφα – Εισηγήτρια Μέλος και Ευαγγελία Μπατσολάκη, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 24.12.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1902/27.12.2024 προδικαστική προσφυγή της ... φορέων με την επωνυμία «...», αποτελούμενης από: α. Τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στο ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα, β. Τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα, γ. Τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα και δ. Τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στη ... , οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «η προσφεύγουσα»).

ΚΑΤΑ

Της, που εδρεύει στη ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «η αναθέτουσα αρχή»).

Με την εν λόγω προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της με αριθ. πρωτ. ... 10.12.2024 πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.5049/2023 (Α' 152), ως και με την παρ. 2γ' του άρθρου 32 και το άρθρο 32Α του ν.4412/2016, για την ... του ...: (εφεξής, «η προσβαλλόμενη»), η οποία εκδόθηκε σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. .../10.12.2024 (ΑΔΑ: ...) απόφασης του και ... με θέμα: «1. Έγκριση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση του ανωτέρω ... σύμφωνα με την παρ. 2γ' του άρθρου 32 και το άρθρο 32Α του ν. 4412/2016, στο πλαίσιο των οριζόμενων στο άρθρο 25 παρ. 9 του ν. 5049/2023 (Α' 152), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. 2. Έγκριση δέσμευσης ποσού 37.200.000,00€ (με ΦΠΑ 24%) σε βάρος του προϋπολογισμού του ... ,

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

για την εκτέλεση του υπόψη 3. Έγκριση των 4. Έγκριση ... στον ως άνω διαγωνισμό».

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο και

Έκρινε τα ακόλουθα:

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε από την προσφεύγουσα το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, συνολικού ποσού 15.000,00 ευρώ που αναλύεται σε τέσσερα e-παράβολα ποσού 3.750,00 ευρώ υπό την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ» ήτοι ένα για καθεμία από τις συμμετέχουσες στην ... εταιρείες.
2. Επειδή, δυνάμει της προσβαλλόμενης κλήθηκαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής ..., σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 5049/2023, ήτοι σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης κατά την παρ. 2γ του άρθρου 32 και το άρθρο 32Α του ν. 4412/2016, υποβάλλοντας προσφορά για την ανάθεση του ... με το ανωτέρω περιγραφόμενο αντικείμενο: οι εξής ... φορείς 1. «...» με διακριτικό τίτλο «...», 2. «...», 3... ... 4. ... με διακριτικό τίτλο «... ...», 5. και 6. «...». Ο προϋπολογισμός του ... ανέρχεται στο ύψος των 37.200.000 ευρώ με ΦΠΑ 24% ως κριτήριο δε ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από ... άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 25 του ν.5049/2023 και το άρθρο 14 της προσβαλλόμενης. Η πρόσκληση αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 10.12.2024 με ΑΔΑΜ ... Σημειωτέον ότι ο επίμαχος διαγωνισμός διενεργείται εκτός ΕΣΗΔΗΣ.
3. Επειδή η προκειμένη διαδικασία διαπραγμάτευσης ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας του χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της ... φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν.4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή.

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 10.12.2024, κατόπιν δε των με αριθ. πρωτ. .../12.12.2024 και .../19.12.2024 αιτημάτων της μετέχουσας στην προσφεύγουσα φορέων εταιρείας «...» προς την αναθέτουσα αρχή, η προσφεύγουσα έλαβε πλήρη γνώση των εγγράφων του διαγωνισμού στις 20.12.2024 (ΣΤΕ 1987/2021 σκ. 6, 2631/2020 σκ. 7). Επομένως, η προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 24.12.2024 από την προσφεύγουσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ' του π.δ. 39/2017, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ως άνω π.δ.

5. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στις 30.12.2024 μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017. Εναντίον της προσφυγής και υπέρ της ισχύος της προσβαλλόμενης δεν ασκήθηκε παρέμβαση από κανέναν από τους κληθέντες φορείς.

6. Επειδή στις 07.01.2025 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Από την πλευρά της η προσφεύγουσα κοινοποίησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016 στις 13.01.2025 με τον ίδιο τρόπο το ομόχρονο υπόμνημά της επί των ως άνω απόψεων.

7. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή ασκείται με έννομο συμφέρον, καθώς οι εταιρείες που απαρτίζουν την προσφεύγουσα φορέων δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο της σύμβασης και δη είναι εγγεγραμμένες στην 6^η τάξη του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων στις κατηγορίες ..., όπως αποδεικνύεται από τις με αριθ. πρωτ. .../27.06.2024, ... βεβαιώσεις του Τμήματος ΜΕΕΠ της Διεύθυνσης Μητρώων του ... από τις οποίες προκύπτει ότι η «... ..» έχει αριθμό ΜΕΕΠ ..., η «...» έχει αριθμό ΜΕΕΠ ... η «...» έχει αριθμό ΜΕΕΠ ... και η «... ..» έχει αριθμό ΜΕΕΠ ..., αντίστοιχα. Βάσει δε και των δημοσιευμένων ... στοιχείων των ως άνω εταιρειών και από τη στιγμή που τούτο δεν αμφισβητείται ρητά από την αναθέτουσα αρχή, συνάγεται ότι διαθέτουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση ... αντίστοιχης κατηγορίας ..., (εν προκειμένω έργα C.P.V. ... - ...) όπως απαιτείται από την παρ. 9 του

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

άρθρου 25 του ν. 5049/2023, με συνέπεια να περιλαμβάνονται καταρχήν στον κύκλο των ... φορέων που είναι δυνατό να μετάσχουν στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία (ΣΤΕ 2633/2021 σκ. 11, 2589-90/2021 σκ. 11, 2564/2021 σκ. 10, 2631/2020 σκ. 8). Εξάλλου, η προσφεύγουσα ... απέστειλε την από 27.09.2023 επιστολή προς τον Υπουργό ... και ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. ... /28.09.2023 βεβαίωση καταχώρησης αιτήματος), που κοινοποιήθηκε και στον Υπουργό Εθνικής οικονομίας και ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. ./... 2023/28.09.2023 βεβαίωση καταχώρησης αιτήματος), με την οποία δήλωσε ρητά την επιθυμία της να συμμετάσχει στη διαδικασία επιλογής ... για την εκτέλεση και του επίμαχου ..., σύμφωνα με την προεκτεθείσα νομοθετική διάταξη. Σε αυτήν την ενέργειά της προέβη προς επίρρωση του πραγματικού και ευλόγου ενδιαφέροντός της να συμμετάσχει στον διαγωνισμό, χωρίς ουδόλως να στερείται εξ αυτού του λόγου το έννομο συμφέρον της να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης, όπως εσφαλμένα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της. Τούτο διότι το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας δεν πρέπει να θεωρηθεί υπό το πρίσμα της εκ μέρους της αποδοχής ή μη της ως άνω νομοθετικής ρύθμισης, την οποία δεν αμφισβητεί ως προς την εν γένει νομιμότητά της και ιδίως τη συμβατότητά της με υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις ούτε με την προαναφερθείσα επιστολή της ούτε και με την υπό κρίση προσφυγή, αλλά πρέπει να εξεταστεί μόνο με βάση τη συγκεκριμένη εφαρμογή του επίμαχου νόμου δυνάμει της προσβαλλόμενης, από τους όρους της οποίας η προσφεύγουσα πράγματι βλάπτεται, καθώς στερείται της δυνατότητας συμμετοχής στον διαγωνισμό. Επομένως, η προσφεύγουσα διατηρεί το έννομο συμφέρον της να προσβάλλει την επίδικη πρόσκληση, κατά το μέρος που δεν απευθύνεται και σε αυτήν, απορριπτομένων ως αβάσιμων των αντίθετων ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής. (ΕΑΔΗΣΥ – ΕΣ 157/2025).

8. Επειδή, καθ' ερμηνεία της προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται εναντίον της προσβαλλόμενης, ισχυριζόμενη ότι τυγχάνει ακυρωτέα ως παράνομη: **α.** Διότι δεν στοιχειοθετούνται από την αναθέτουσα αρχή οι εξαιρετικές προϋποθέσεις για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι η ύπαρξη απρόβλεπτου γεγονότος, η συνδρομή κατεπείγουσας ανάγκης, η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του απρόβλεπτου

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης και η απαίτηση η ανάθεση της σύμβασης να γίνεται στο απολύτως απαραίτητο μέτρο (**1^{ος} λόγος**), και **β**. Διότι λόγω της κακής χρήσης της διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, η οποία μέσω της προσβαλλόμενης αναιτιολόγητα και κατά παράβαση των αρχών του υγιούς ανταγωνισμού, της διαφάνειας και της ισότιμης συμμετοχής στις διαδικασίες ανάθεσης ... συμβάσεων προσκάλεσε μόνο τους προαναφερθέντες έξι (6) οικονομικούς φορείς, παραλείποντας την ίδια (**2^{ος} λόγος**).

9. Επειδή, στο χρονικό διάστημα από 4 έως 7 Σεπτεμβρίου 2023 έλαβαν χώρα απρόβλεπτα, ακραία καιρικά φαινόμενα (κακοκαιρία «...») στην ευρύτερη περιοχή της ... και ειδικότερα στις ... με αποτέλεσμα να προκληθούν εκτεταμένες ζημιές στο ... που διασχίζει τις περιοχές αυτές λόγω των έντονων βροχοπτώσεων, της αστοχίας φραγμάτων και της υπερχειλίσης ποταμών και ρεμάτων (βλ. ενδεικτικά, το από 09.09.2023 άρθρο της εφημερίδας «Καθημερινή» με τίτλο «Κακοκαιρία ... Γιατί είναι η πιο καταστροφική που έχουμε βιώσει», διαθέσιμο σε: <https://www. ...>). Κατά δήλωση δε του, «ο ... ήταν ένα φαινόμενο που συμβαίνει μια φορά στα 200 χρόνια» (βλ. δημοσιευμένα αποσπάσματα συνέντευξής του σε: <https://www...>).

10. Επειδή, μεταξύ άλλων, προέκυψε η ανάγκη αποκατάστασης των ζημιών, τις οποίες υπέστη η διπλή ... επί των ... στο τμήμα αυτής από τον ... οι οποίες επήλθαν από την κακοκαιρία «...».

11. Επειδή, δυνάμει διαδοχικών αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, που εκδόθηκαν κατ' άρθρο 25 του ν. 4662/2020, κηρύχθηκαν οι πληγείσες από τις ... «...» και «...» περιοχές της χώρας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, για το σύνολο των περιοχών που διασχίζει το επίμαχο ... αποκατάστασης του, ήτοι για τους ..., ... και ... Αναλυτικότερα, συνεχίζουν να βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης τόσο ο ... [μέχρι τις 24.03.2025, βλ. τη με αριθ. πρωτ. .../19.09.2024 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ...)], όσο και οι ... και ... [μέχρι τις 04.03.2025, βλ. τη με αριθ. πρωτ. .../03.09.2024 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ...)], διότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι κήρυξης έκτακτης ανάγκης και δεν έχει ολοκληρωθεί το

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

... της διαχείρισης των συνεπειών (...) που προέκυψαν από τα προαναφερθέντα ακραία καιρικά φαινόμενα.

12. Επειδή, στο άρθρο 25 του ν. 5049/2023 (ΦΕΚ Α' 152/14.09.2023) με τίτλο «Διαδικασίες κατεπείγουσας ... σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας», όπως η παρ. 2 αυτού διαμορφώθηκε με την παρ.1 του άρθρου 26 του ν. 5111/2024 (ΦΕΚ Α' 76/24.05.2024), προβλέπονται τα εξής (η έμφαση προστέθηκε): «1. Στις περιοχές που κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4662/2020 (Α' 27) και απαιτείται η κατεπείγουσα εκτέλεση ... που συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με την αποκατάσταση των ... τους, το Υπουργείο ... και ... δύναται να αναλαμβάνει, δια των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του, τον σχεδιασμό, την ανάθεση και την εκτέλεση των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης βλαβών των ..., ακόμα και όταν δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος. 2. Για την ανάληψη της αρμοδιότητας της παρ. 1, για έργα που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητες του ... και ..., απαιτείται, μετά την κήρυξη περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης του ... και ..., στην οποία περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή των σχετικών ... Με απόφαση του ... και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, το Υπουργείο ... και ... δύναται να υλοποιεί ως φορέας ... μέσω των υπηρεσιών του, έργα της παρ. 1, αρμοδιότητας εποπτευομένων φορέων του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι υπηρεσίες της ... που ασκούν καθήκοντα Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας 3. Με αποφάσεις του ... και ... εξειδικεύονται τα προς εκτέλεση έργα που είναι κατεπείγοντα, τελούν σε άμεση συνάφεια και είναι αναγκαία, αποκλειστικά για την αποκατάσταση βλαβών στις υποδομές και δεν περιλαμβάνουν εργασίες συμπλήρωσης ή επέκτασης αυτών, με την εξαίρεση απολύτως απαραίτητων συνοδών ..., ιδίως αντιπλημμυρικής προστασίας στο σύνολο της λεκάνης απορροής, καθορίζονται οι υπηρεσίες του ... και ... ή οι εποπτευόμενοι φορείς του ... και ... που αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό, την ανάθεση και την εκτέλεση των ... της παρ. 2, καθώς και τυχόν ειδικότερες λεπτομέρειες ως προς αυτά. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημόσιων ... του ... 5. Για την ανάθεση ... του παρόντος δεν

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

εφαρμόζονται τα άρθρα 49 και 50 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και αρκεί η σύνταξη και έγκριση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής του τεύχους της τεχνικής περιγραφής των προς εκτέλεση εργασιών, του χρονοδιαγράμματος ... αυτών, του προϋπολογισμού δημοπράτησης και του τεύχους ... Για τη σύνταξη των στοιχείων αυτών η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποβοηθηθεί από Νομικούς και Τεχνικούς Συμβούλους με τους οποίους συνάπτεται σύμβαση, έναντι αμοιβής μέχρι των ορίων των περ. β) και δ), αντίστοιχα, του άρθρου 5 του ν. 4412/2016. Το είδος και ο ανώτατος αριθμός των συμβούλων του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να καθορίζονται με απόφαση του και Η σύναψη της σύμβασης του συμβούλου γίνεται με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016, χωρίς να απαιτείται γνώμη του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου Δημόσιων ... του και ... και χωρίς να απαιτείται η χρησιμοποίηση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών ... Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)... 7. Η ανάθεση των ... του παρόντος έπεται της έκδοσης απόφασης εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της περ. α) της παρ. 2α του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209)... 8. Αναγκαστικές απαλλοτριώσεις εκτάσεων για την εκτέλεση ... του παρόντος διενεργούνται με τη διαδικασία του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), χωρίς να αποκλείεται και η διαδικασία επίταξης των προς απαλλοτρίωση εκτάσεων μετά των συστατικών τους και των επικειμένων, για την έγκριση της οποίας δεν απαιτείται γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου του και 9. Η διαδικασία επιλογής του ... για την εκτέλεση ... του παρόντος πραγματοποιείται, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Στη διαδικασία προσκαλούνται τρεις (3) τουλάχιστον, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση ... αντίστοιχης κατηγορίας ..., εφόσον με την προσφορά τους και επί ποινή αποκλεισμού, αποδέχονται εγγράφως την εκτέλεση και παράδοση του ... εντός της τασσόμενης προθεσμίας που προσδιορίζεται στην πρόσκληση και εκκινεί από την υπογραφή της οικείας σύμβασης, προκειμένου να υποβάλουν την προσφορά τους εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής. Αποκλειστικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης του παρόντος, είναι η πλέον συμφέρουσα από ... άποψη προσφορά βάσει τιμής. Με απόφαση του και ... δύνανται να καθορίζονται ειδικότερες προϋποθέσεις

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

πρόσκλησης εργοληπτικών επιχειρήσεων ανά κατηγορία ... για την εφαρμογή της παρούσας». Σύμφωνα με την ανάλυση συνεπειών ρύθμισης της διάταξης αυτής, στόχος του άρθρου είναι: **α)** Η υπαγωγή, στην αρμοδιότητα του ... και ..., δια των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του, του σχεδιασμού, της ανάθεσης και της ... των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης των εκτεταμένων ζημιών, που προκαλούνται σε υποδομές περιοχών, οι οποίες κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας του άρθρου 25 του ν. 4662/2020, και **β)** Η θέσπιση ..., ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διαδικασίας ... των ... αυτών, καθώς πρόκειται για έργα υποδομής, κρίσιμα και απαραίτητα για την αποκατάσταση της κοινωνικής και ... δραστηριότητας στις πληγείσες περιοχές.

13. Επειδή, σε συμμόρφωση με την προαναφερθείσα νομοθετική ρύθμιση (14.09.2023) και μέχρι τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης (10.12.2024), συντελέστηκαν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ενέργειες εκ μέρους της διοίκησης: **A)** Στις **14.10.2023** δημοσιεύθηκε η Πράξη 21 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) της 12.10.2023 (Α' 166) για την «Ανάληψη από το Υπουργείο ... και ... του σχεδιασμού, της ανάθεσης και της ... των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης βλαβών των ... σε περιοχές που κηρύχθηκαν ή παρέμειναν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, συνεπεία των έντονων καιρικών φαινομένων που έλαβαν χώρα στις 4, 5, 6 και 7 Σεπτεμβρίου 2023 (κακοκαιρία "...") και στις 25, 26, 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2023 (κακοκαιρία "...")». **B)** Στις **15.02.2024** και κατόπιν διαγωνισμού, υπογράφηκε σύμβαση παροχής ... Τεχνικού Συμβούλου για την «... "... και "...» (...)» μεταξύ του ... και του οικονομικού φορέα «... ...» (ΑΔΑΜ: ...). **Γ)** Στις **08.07.2024** (Συνεδρία 10^η, Πράξη 17^η), το Συμβούλιο ... και Μελετών Εποπτευόμενων Φορέων του ... και ... γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της έκδοσης της προβλεπόμενης στο άρθρο 25 παρ. 3 ν.5049/2023 υπουργικής απόφασης εξειδίκευσης της εργολαβίας για την «Αποκατάσταση των ... και ... στο τμήμα της διπλής ... από το ... (...) έως ... (...) που καταστράφηκε από την κακοκαιρία "...". **Δ)** Στις **10.06.2024** ο Υπουργός ... και ... κατέθεσε αίτημα αύξησης ορίου υπερδέσμευσης στο Τ.Π.Α. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΚΩΔ. 84) του ... και ... του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 προς το Υπουργείο Εθνικής οικονομίας και ... προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση ...

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

αποκατάστασης ... και, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και τα επίμαχα έργα. **Ε)** Στις **18.07.2024** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. .../17.07.2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... και του Υφ. Εθνικής οικονομίας και ... (ΦΕΚ Β' 4198), με την οποία ικανοποιήθηκε το υπό ως άνω αίτημα του ... και αποφασίστηκε η αύξηση του προϋπολογισμού του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025. **ΣΤ)** Την **ίδια ημέρα** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/75964/5238/18.07.2024 πράξη της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του ... Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εξαιρέθηκαν από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 4014/2011 τα έργα/εργασίες αποκατάστασης των βλαβών των ... του: i. στο τμήμα από ... (...) έως Σ.Σ. ... (...) της ... ii. στη ... και iii. Στη ... **Ζ)** Στις **30.09.2024** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. .../25.09.2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... και του Υφ... Εθνικής οικονομίας και ... (ΦΕΚ Β' 5439), με την οποία αναθεωρήθηκε για τρίτη φορά το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025. **Η)** Στις **03.10.2024** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. ... /03.10.2024 απόφαση του και ... (ΑΔΑ: ... , με την οποία εγκρίθηκε ο προσδιορισμός και η εξειδίκευση φυσικού αντικείμενου και ο καθορισμός των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης βλαβών των σε περιοχές που κηρύχθηκαν ή παρέμειναν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4662/2020, συνεπεία των έντονων καιρικών φαινομένων που έλαβαν χώρα στις 4-7.09.2023 (κακοκαιρία «...») και στις 25-28.09.2023 (κακοκαιρία «...»), στις και, ως εξής: i. Αποκατάσταση της διπλής ... από την έξοδο του ... (...) έως την είσοδο του ... (...) με προϋπολογισμό 173.600.000€ (με ΦΠΑ), ii. Αποκατάσταση της σε εντοπισμένα τμήματα της ... , με προϋπολογισμό 57.660.000€ (με ΦΠΑ), iii. Αποκατάσταση της ... - ... με προϋπολογισμό 181.660.000€ (με ΦΠΑ), iv. Εργασίες αποκατάστασης της από τον ... (...) έως τον ... (...) με προϋπολογισμό 1.860.000,00€ (με ΦΠΑ) και **v. Αποκατάσταση των, (...) έως ... (...) με προϋπολογισμό 37.200.000,00€ (με ΦΠΑ).** **Θ)** Στις **10.10.2024** ο Υπουργός ... και ... κατέθεσε αίτημα αναθεώρησης του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης «ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ 2021-2025» του και ... προς το Υπουργείο Εθνικής οικονομίας και **Ι)** Στις **25.10.2024** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. 11543/23.10.2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... Εθνικής οικονομίας και

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

(ΦΕΚ Β' 5927), με την οποία ικανοποιήθηκε το υπό στοιχείο Θ αίτημα του και ... και αποφασίστηκε για δεύτερη φορά η αναθεώρηση του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του και ... στο ΕΠΑ 2021-2025. **ΙΑ)** Στις **06.11.2024** εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. .../01.11.2024 απόφαση του και ... και των Υφυπουργών του Τομέα ... και του Τομέα ... (ΑΔΑ: ...), σχετικά με την «Ανάθεση καθηκόντων Αναθέτουσας Αρχής, Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας ... για τα κατεπείγοντα έργα αποκατάστασης βλαβών των σε περιοχές που κηρύχθηκαν ή παρέμειναν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.4662/2020 (Α' 27), συνεπεία των έντονων καιρικών φαινομένων που έλαβαν χώρα στις 4, 5, 6 και 7 Σεπτεμβρίου 2023 (κακοκαιρία «...») και στις 25, 26, 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2023 (κακοκαιρία «...»), στις» (ΦΕΚ Β' 6144), με την οποία ορίστηκε η .../... ως αναθέτουσα και προϊσταμένη αρχή των αναφερόμενων στην ως άνω υπό στοιχείο Η υπουργική απόφαση i, ii, iii και v ..., το δε Τμήμα (περιοχών και ... Ενότητας ... και ...) της .../... ορίστηκε ως διευθύνουσα υπηρεσία των ... αυτών. **ΙΒ)** Στις **22-11-2024** με την με αρ. πρωτ. ... /22-11-2024 (ΑΔΑ: ...) Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εντάχθηκε η Πράξη «... ..» με κωδικό ... στο «ΤΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «...». **ΙΓ)** Στις **29-11-2024** με την με αρ. πρωτ. .../29-11-2024 (ΑΔΑ: ...) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής οικονομίας και οικονομικών εντάχθηκε το έργο «Αποκατάσταση της προσβασιμότητας μετά τις καταστροφικές επιπτώσεις της κακοκαιρίας «...» και «...» στις» στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) 2024 στη ... με Κωδικό Έργου ... και προϋπολογισμό 226.860.000,00 €. **ΙΔ)** Την **2-12-2024** με το με αριθ. πρωτ. ... /2-12-2024 έγγραφο η .../... αιτήθηκε τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Συγκοινωνιακών Υποδομών για την διενέργεια διαδικασίας σύναψης της σύμβασης του θέματος. Με την ίδια ημερομηνία εκδόθηκε το με αριθ. πρωτ. .../2-12-2024 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Συγκοινωνιακών Υποδομών προς την, με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη ως προς την έναρξη των διαδικασιών για την σύναψη της σύμβασης του θέματος. **ΙΕ)** Την **10-12-2024** με την με αρ. πρωτ. ... /10-12-2024 (ΑΔΑ: ...) Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εγκρίθηκε η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση του υπόψη έργου. και τέλος **ΙΣΤ)** Την **10-12-2024** με το με αρ. πρωτ. .../10-12-2024 έγγραφο της .../... προσκλήθηκαν οι οικονομικοί φορείς σε διαδικασία διαπραγμάτευσης και στις 27-12-2024 με την με αρ.πρωτ. ... Πρόσκληση προς τον

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

«προσωρινό ανάδοχο», ζητήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή τα δικαιολογητικά κατακύρωσης.

14. Επειδή, στο ν. 4412/2016 προβλέπονται τα εξής: (άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης ... συμβάσεων») «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων ... φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης ... συμβάσεων και η χρηστή δημοσιο διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό ... πόρων...», (άρθρο 26 «Επιλογή των διαδικασιών») «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν: α) στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες των άρθρων 27 και 28 αντίστοιχα ή β) στις συμπράξεις καινοτομίας του άρθρου 31. 2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο, στις ακόλουθες περιπτώσεις: ...6. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να προσφεύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή διαγωνισμό» και (άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση») «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις ..., και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: ...γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης

οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη...».

15. Επειδή, κατά την έννοια των προπαρθεσιών διατάξεων, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από τον γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5). Εξάλλου, το ΔΕΕ έχει κρίνει, ερμηνεύοντας τις διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, καθώς και τις αντίστοιχες υπό το καθεστώς των Οδηγιών 93/36, 93/38 και 2004/18 ότι οι διατάξεις αυτές, ως παρεκκλίνουσες από τους κανόνες περί των διαδικασιών ανάθεσης των ... συμβάσεων, πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά (αποφάσεις C-199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας σκ. 14, C-57/94 Επιτροπή κατά Ιταλίας σκ. 23, C-385/02 Επιτροπή κατά Ιταλίας σκ. 19, C-394/02 Επιτροπή κατά ... σκ. 33). Η νομολογία εξαρτά την εφαρμογή της εξαιρετικής αυτής διαδικασίας από τη συνδρομή τριών σωρευτικών προϋποθέσεων, ήτοι της ύπαρξης απρόβλεπτου γεγονότος, της ύπαρξης κατεπείγουσας ανάγκης μη συμβιβαζόμενης με τις προθεσμίες που επιβάλλει η προκήρυξη διαγωνισμού και της ύπαρξης αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος και της εξ αυτού ανακύψασας κατεπείγουσας ανάγκης (αποφάσεις C-107/92 Επιτροπή κατά Ιταλίας σκ. 12, C-318/94 Επιτροπή κατά Γερμανίας σκ. 14, C-394/02 Επιτροπή κατά ... σκ. 33 και 40). Η συνδρομή των τριών αυτών προϋποθέσεων επιτρέπει την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, μόνο όμως στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (ΕλΣυν 707/2013 σκ. III), όπως ρητά επιτάσσει η σχετική

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. περ. γ' της Οδηγίας 2014/24. Τούτο, ειδικότερα, σημαίνει ότι η ανάγκη ικανοποίησης του δημοσίου συμφέροντος, που ανακύπτει από αιφνίδια και απρόβλεπτα γεγονότα, μη αναγόμενα σε υπαίτια συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής, κατισχύει των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού και των λοιπών αρχών που διέπουν την ανάθεση ... συμβάσεων, στο μέτρο που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την αντιμετώπισή της (ΕΛΣυν 360/2024 σκ. 6, 1080/2022 σκ. 6, 575/2022 σκ. 7). Η δε τήρηση της απαίτησης αυτής υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο (C-275/08 Επιτροπή κατά Γερμανίας σκ. 73-74), κατόπιν άσκησης προσφυγής από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον (ΣΤΕ 1987/2021 σκ. 12, ΔιοικΕφ... 907/2024 σκ. 8).

16. Επειδή, εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την επιλογή ... του ...: «... "...»», με προϋπολογισμό: 30.000.000,00 Ευρώ (πλέον Φ.Π.Α. ύψους 7.200.000,00 Ευρώ). (με ΦΠΑ 24%) σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 5049/2023, οι ... φορείς «...», «... ...», «...» «... ...» «...» και «...». Στους επιμέρους όρους της εν λόγω πρόσκλησης προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα (η έμφαση προστέθηκε): *«Άρθρο 8. Χρηματοδότηση του ..., Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή ... Το ... χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του ενάριθμου ... της ... σύμφωνα με τη με αρ. πρωτ. ... (ΑΔΑ: ...) Απόφαση του Αναπληρωτή ... Εθνικής οικονομίας και ... Άρθρο 12. Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του ... Το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης αφορά αποκλειστικά σε ... Ενδεικτικά, πρόκειται να εκτελεστούν ... Άρθρο 13. Προθεσμία ... του ... Η προθεσμία περαίωσης και παράδοσης του προκηρυσσόμενου ... ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης ...»*. Επιπρόσθετα, στη με αριθ. πρωτ. ... /10.12.2024 απόφαση του ... και ... (ΑΔΑ: ...), σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη, αναφέρονται τα εξής (η έμφαση προστέθηκε): *«Πρόκειται για ένα ... για την ανάθεση του οποίου ήταν απαραίτητο να προηγηθεί η εκτίμηση των συνεπειών της κακοκαιρίας στην πληγείσα περιοχή και ο καθορισμός της ειδικότερης περιοχής παρέμβασης, στη συνέχεια η διενέργεια διαδικασίας ανάθεσης σε τεχνικούς συμβούλους καθκόντων υποβοήθησης του ... για την αποτύπωση της κατάστασης και*

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

απόφαση επί των απαιτούμενων τεχνικών λύσεων, σύνταξη προτάσεων τεχνικών λύσεων αποκατάστασης ανά σημείο και αποτύπωση κόστους για κάθε ένα από τα σημεία επέμβασης... Συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη ... των ... για την αποκατάσταση των βλαβών, λόγω σοβαρών επιπτώσεων στην ... κοινωνική και επιχειρηματική λειτουργία ... Το υπόψη ... έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης με δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα περαίωσης και συνεπώς κρίνεται απαραίτητη η άμεση ανάθεσή του».

17. Επειδή, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, όπως αυτά εξειδικεύθηκαν ανωτέρω, αλλά και τα όσα συμπληρωματικά παραθέτει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, αποδεικνύεται ότι συντρέχουν στην προκειμένη περίπτωση οι νόμιμες προϋποθέσεις για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Τούτο διότι:

A) Καταρχάς, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής. Με άλλα λόγια, πρόκειται για γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. ... (...κ.λπ.), τα οποία καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη τη διενέργεια εργασιών προς όφελος των πληγεισών περιοχών (βλ. Ράικο/Βλάχου/Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις-Ν. 4412/2016-Ερμηνεία κατ' άρθρο, σελ. 336 επ.). Σύμφωνα με τα όσα προεκτέθηκαν (σκ. 9), οι ... «...» και «...» έλαβαν χώρα στα χρονικά διαστήματα από 4 έως 7 και από 25 έως 28 Σεπτεμβρίου 2023, αντίστοιχα, και σημαδεύθηκαν από έντονες βροχοπτώσεις, αστοχία φραγμάτων και υπερχείλιση ποταμών και ρεμάτων, προκαλώντας τεράστιες ζημιές ιδίως στις αυτών των περιοχών. Αυτά τα πρωτόγνωρα ως προς την καταστροφική τους δύναμη φαινόμενα, η σφοδρότητα των οποίων υπήρξε πολύ ισχυρότερη από την αντίστοιχη επίδραση της κακοκαιρίας «...» που είχε πλήξει τη χώρα μας τον Σεπτέμβριο του 2020, συνιστούν αναμφίβολα και κατά τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής απρόβλεπτα γεγονότα, που σαφώς δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής και κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Γνώμη Δ126 ΕΑΔΗΣΥ/2023). Σημειώνεται δε πως σε

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

κανένα σημείο της προσφυγής δεν εντοπίζεται αντίθετος ισχυρισμός της προσφεύγουσας, η οποία ουσιαστικά συνομολογεί ότι οι εν λόγω ... αποτελούν απρόβλεπτα γεγονότα και άρα πληρούται ο οικείος όρος του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

Β) Έπειτα από την επέλευση της κακοκαιρίας «...», ο νομοθέτης θέσπισε το ν. 5049/2023, στο άρθρο 25 του οποίου προβλέφθηκαν οι διαδικασίες κατεπείγουσας ... σε περιοχές που κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Από την απλή επισκόπηση της εν λόγω διάταξης συνάγεται ευχερώς ότι, για τη θέση σε εφαρμογή της ρητής νομοθετικής βούλησης, απαιτείται η ενεργή συμμετοχή πολλών επιμέρους παραγόντων της εκτελεστικής εξουσίας (Υπουργικό Συμβούλιο, Υπουργείο ... και ... και εντασσόμενες σε αυτό υπηρεσίες, Υπουργείο Περιβάλλοντος κ.ά.), τόσο σε αποφασιστικό όσο και σε γνωμοδοτικό επίπεδο. Αναλυτικότερα, κατόπιν της ευρισκόμενης στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου νομοθετικής εξουσιοδότησης, εκδόθηκε η με αριθμό 21 ΠΥΣ της 12.10.2023, βάσει της οποίας το Υπουργείο ... και ... και οι εποπτευόμενοι από αυτό φορείς ανέλαβαν τον σχεδιασμό, την ανάθεση και εκτέλεση των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης βλαβών των ... στις πληγείσες από τις ... «...» και «...» περιοχές, που εν τω μεταξύ είχαν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Ακολούθως και αφού μεσολάβησε η σχετική διαγωνιστική διαδικασία με αναθέτοντα φορέα τον ..., υπογράφηκε η από 15.02.2024 σύμβαση ... Τεχνικού Συμβούλου, με την οποία ο ανάδοχος ανέλαβε την υποβοήθηση του ... στην ωρίμανση της δημοπράτησης του επίμαχου ... το δε Συμβούλιο ... και Μελετών Εποπτευόμενων Φορέων του ... και ... στις 08.07.2024 (Συνεδρία 10^η – Πράξη 17^η) γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της έκδοσης υπουργικής απόφασης εξειδίκευσης της επίμαχης εργολαβίας για την οριστική αποκατάσταση των ... κατά το άρθρο 25 του Ν.5049/2023, ενώ στις 18.07.2024 εκδόθηκε η σύμφωνη με την παρ. 7 του άρθρου 25 του ν. 5049/2023 απόφαση εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. ... /18.07.2024 πράξη της ...). Στη συνέχεια, ο Υπουργός ... και ... προέβη στην έκδοση δύο διαδοχικών πράξεων, σύμφωνα με τις παρ. 2-3 του ως άνω νόμου, σχετικά αφενός με την εξειδίκευση των κατεπειγόντων ... αποκατάστασης βλαβών των ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. ... /03.10.2024 απόφασή του),

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

αφετέρου με την ανάθεση καθηκόντων αναθέτουσας και προϊσταμένης αρχής των ... αυτών στην ... (.../...) της ... και ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. .../ 01.11.2024 απόφασή του), αντίστοιχα. Οι προεκτεθείσες ενέργειες έτειναν αποκλειστικά προς τον σκοπό της οριοθέτησης του τεχνικού και οικονομικού αντικειμένου των ... αποκατάστασης των βλαβών των, εξαιτίας των κακοκαιριών «...» και «...» (λ.χ. προετοιμασία των τευχών δημοπράτησης), αποτελώντας απαραίτητα προαπαιτούμενα για τη νομιμότητα της πρόσκλησης μεταξύ άλλων και της επίμαχης σύμβασης. Πέραν αυτών, όμως, κρίσιμη υπήρξε και η ανεύρεση των κατάλληλων χρηματοδοτικών πόρων, ώστε να διασφαλιστεί η κάλυψη του προϋπολογισμού των προς ανάθεση Προς αυτήν την κατεύθυνση και κατόπιν του από 10.06.2024 αιτήματος του ... και ..., δημοσιεύθηκε αρχικά η με αριθ. πρωτ. .../17.07.2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... και του Υφ... Εθνικής οικονομίας και ..., με την οποία αυξήθηκε ο προϋπολογισμός του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025 και έπειτα η με αριθ. πρωτ. .../25.09.2024 απόφαση των ίδιων, με την οποία αναθεωρήθηκε εκ νέου το ΕΠΑ 2021-2025, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες ... ιδίως ... και αποκατάστασης ... Επιπρόσθετα και σε ικανοποίηση του από 10.10.2024 σχετικού αιτήματος του, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. .../29-11-2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... Εθνικής οικονομίας και ... με την οποία αναθεωρήθηκε το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ... στο ΕΠΑ 2021-2025. Εξάλλου, δυνάμει της με αριθ. πρωτ. ... ΕΞ 2024/28.11.2024 απόφασης του Αναπληρωτή ... Εθνικής οικονομίας και ... το συνολικό ... της αποκατάστασης των αστοχιών της ... υποδομής με την υλοποίηση παρεμβάσεων στα τμήματα του ... που επλήγησαν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα «...» και «...» εντάχθηκε στο ... το οποίο χρηματοδοτείται από την ... – ... με προϋπολογισμό 233.120.000,00 ευρώ, ενώ σύμφωνα με τη με αριθ. πρωτ. ... /02.12.2024 απόφαση του ίδιου το εν λόγω ... εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ... Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) 2024 με τον προαναφερθέντα προϋπολογισμό. Η δε Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του ... Εθνικής οικονομίας και ... γνωμοδότησε θετικά υπέρ του σχεδίου πρόσκλησης με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την επιλογή ... του επίμαχου ... (βλ. το με αριθ. πρωτ. ... 2024/09.12.2024 έγγραφό της). Κατόπιν της διενέργειας και των

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

συγκεκριμένων πράξεων, οι οποίες αποσκοπούσαν στη διασφάλιση των αναγκαίων χρηματοδοτικών κονδυλίων, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. ... /10.12.2024 απόφαση του ... δυνάμει της οποίας εγκρίθηκε η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση του επίμαχου ..., παράλληλα δε αυθημερόν εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πρόσκληση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Ενόψει όλων αυτών, αποδεικνύεται ότι κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την επέλευση των απρόβλεπτων κακοκαιριών «...» και «...» (τέλη Σεπτεμβρίου 2023) μέχρι και τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης (αρχές Δεκεμβρίου 2024), το ... προέβησαν σε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες (βλ. αναλυτικά ανωτέρω, σκ. 12), ώστε σε πρώτη φάση να καταγραφούν και να εκτιμηθούν οι ζημιές, ακολούθως να σχεδιαστεί με ορθό και κατάλληλο τρόπο το τεχνικό και οικονομικό αντικείμενο του προς εκτέλεση ... και συγχρόνως να επιτευχθεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση αυτού (ΕλΣυν 360/2024 σκ. 25). Σύμφωνα με την ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία που ανευρίσκεται στον φάκελο της υπόθεσης και δη στην προεκτεθείσα με αριθ. πρωτ. .../10.12.2024 απόφαση του ... που δεν πλήττεται από την προσφεύγουσα, *«ήταν απαραίτητο να προηγηθεί η εκτίμηση των συνεπειών της κακοκαιρίας στην πληγείσα περιοχή και ο καθορισμός της ειδικότερης περιοχής παρέμβασης, στη συνέχεια η διενέργεια διαδικασίας ανάθεσης σε τεχνικούς συμβούλους καθηκόντων υποβοήθησης του ... για την αποτύπωση της κατάστασης και απόφαση επί των απαιτούμενων τεχνικών λύσεων, σύνταξη προτάσεων τεχνικών λύσεων αποκατάστασης ανά σημείο και αποτύπωση κόστους για κάθε ένα από τα σημεία επέμβασης»*. Συνεπώς, το ως άνω χρονικό διάστημα παρίσταται εύλογο κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, προκειμένου να εκτελεστούν οι νομοθετικές επιταγές (άρθρο 25 του ν. 5049/2023) και να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα επέτρεπαν τη νόμιμη δημοπράτηση του ... και την άμεση εκτέλεσή του. Επομένως, αόριστα και πάντως μη νόμιμα η προσφεύγουσα επικαλείται την ανυπαρξία χρονικής εγγύτητας μεταξύ του έκτακτου γεγονότος και της προσβαλλόμενης, καθόσον η λήψη απόφασης δεν εξαρτάται μόνο από αυτό καθ' αυτό το απρόβλεπτο γεγονός, αλλά συναρτάται και με το σύνολο των ενεργειών που έγιναν εντός του χρονικού διαστήματος από την επέλευση του απρόβλεπτου γεγονότος έως και τη δυνατότητα δημοπράτησης του ...

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

(ΔιοικΕφ... 1495/2022 ακυρ. σκ. 10, ΔιοικΕφΧανίων 117/2022 ακυρ. σκ. 13, ΔιοικΕφ... 1055/2021 ακυρ. σκ. 11), η αναγκαιότητα των οποίων (ενεργειών) ουδόλως αμφισβητείται στην προσφυγή και το υπόμνημα που κατέθεσε η προσφεύγουσα. Τονίζεται δε ότι οι πληγείσες από τις ... «...» και «...» περιοχές και δη οι, από τους οποίους διέρχεται το επίμαχο ..., συνεχίζουν να τελούν σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (βλ. ανωτέρω, σκ. 10), γεγονός που καταδεικνύει τη συνδρομή απρόβλεπτης περίπτωσης (ΕΛΣυν 1180/2022 σκ. 22, 2107/2021 σκ. 18). Ως εκ τούτου, κατά τον χρόνο που αποφασίστηκε η εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν έχει παύσει η συνδρομή της κατεπείγουσας ανάγκης για την ανάθεση και εκτέλεση του επίμαχου ..., καθώς εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος για τους χρήστες του, ενώ διαταράσσεται αποφασιστικά η ... κοινωνική και επιχειρηματική ζωή των κατοίκων των περιοχών αυτών (βλ. συναφώς τη με αριθ. πρωτ. ... /10.12.2024 απόφαση του και ... σε συνδυασμό με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής), με συνέπεια να επιβάλλεται η εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης να γίνει αμέσως και όχι αφού προηγηθεί η κανονική διαγωνιστική διαδικασία έστω και με σύντμηση των σχετικών προθεσμιών (ΔιοικΕφΧανίων 104/2024 ακυρ. σκ. 9). Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η προβλεπόμενη δυνατότητα σύντμησης προθεσμίας υποβολής προσφορών δεν διασφαλίζει από μόνη της την αυτονομία και της λοιπής διαδικασίας, που απαιτείται για την ολοκλήρωση ενός ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού (ΕΛΣυν 368/2024 σκ. 22, 1283/2023 σκ. 22), λαμβανομένου υπόψη του δυνητικά μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων – ιδίως σε μια ανοικτή διαδικασία – σε συνδυασμό με τον τεχνικά πολύπλοκο χαρακτήρα και τις απαιτήσεις του επίμαχου ... (απόφαση ΓΔΕΕ Τ1/23 Enmacc κατά Επιτροπής σκ. 82). Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή έχει το δικαίωμα, χωρίς να υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας, να θεωρήσει ότι οι προθεσμίες για επείγουσες υποθέσεις σε ανοικτή διαδικασία δεν είναι συμβατές με την εξαιρετικά επείγουσα περίπτωση (πρβλ. απόφαση ΓΔΕΕ Τ1/23, ό.π., σκ. 102). Επιπλέον, ως προς το ζήτημα του χρόνου προετοιμασίας και διεξαγωγής του επίμαχου διαγωνισμού, ως κριτηρίου για τη διαπίστωση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος και της απορρέουσας από αυτό κατεπείγουσας ανάγκης, πρέπει να επισημανθούν και τα ακόλουθα: Καταρχάς και μολονότι

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

τούτο δεν σχετίζεται με τη νομιμότητα της διαδικασίας επιλογής ..., αβάσιμα η προσφεύγουσα ισχυρίζεται και δη επανειλημμένα στην προσφυγή της ότι το δημοπρατούμενο ... έχει διάρκεια τρία (3) έτη ή σαράντα οκτώ (48) μήνες, καθώς η προθεσμία ... αυτού ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης (βλ. το προεκτεθέν άρθρο 13 της προσβαλλόμενης). Πλέον δε της έντονης υπόδειξης του νομοθέτη προς την κανονιστικώς δρώσα διοίκηση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 στη συγκεκριμένη περίπτωση (επ' αυτού βλ. κατωτέρω, σκ.19), με το άρθρο 25 του ν. 5049/2023 προβλέφθηκαν και άλλες εξαιρετικές ρυθμίσεις με γνώμονα την επίσπευση της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως η μη εφαρμογή των άρθρων 49-50 του ν. 4412/2016 περί επάρκειας προϋπολογισμού, ωριμότητας της σύμβασης και εκπόνησης μελετών (παρ. 5), οι μελέτες να εκπονούνται με μέριμνα του ... και όχι της αναθέτουσας αρχής (παρ. 6), η εξαίρεση από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (παρ. 7), η δυνατότητα επίταξης εκτάσεων (παρ. 8), η υποβολή προσφοράς εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής (παρ. 9) και δη κατ' αποκοπή για ολόκληρο το ... (παρ. 10). Άλλωστε, σύμφωνα με το άρθρο 4.1 της προσβαλλόμενης, η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης, ενώ ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε στο άρθρο 17 της προσβαλλόμενης η 24η.12.2024. Βάσει των τελευταίων προβλέψεων, οι προσφορές για τον επίμαχο διαγωνισμό υποβλήθηκαν στις 24.12.2024, αξιολογήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή και στις 27.12.2024 αναδείχθηκε ο προσωρινός ανάδοχος, από τον οποίο ζητήθηκαν τα δικαιολογητικά κατακύρωσης (βλ. το με αριθ. πρωτ. .../27.12.2024 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής). Εν ολίγοις, λόγω της θέσπισης των προαναφερθεισών εξαιρετικών ρυθμίσεων του ν. 5049/2023, που αποδεικνύουν και την ένταση του κατεπείγοντος χαρακτήρα των υπό ανάθεση ..., δεν εξεικονομείται χρόνος μόνο από αυτήν καθαυτήν την εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, (η οποία πάντως ουδόλως υποστηρίζει και δη με ορισμένο τρόπο ότι, μέσω μιας άλλης διαδικασίας, θα μπορούσε να επιτευχθεί ο ίδιος χρονικός στόχος), αλλά και από τις λοιπές νομοθετικές παρεκκλίσεις που αποσκοπούν συνολικά στη

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

συντόμευση της διαγωνιστικής διαδικασίας και για τις οποίες δεν γίνεται καμία νύξη στην υπό κρίση προσφυγή. Εκτός αυτών, όμως, η κατεπείγουσα ανάγκη ... του συγκεκριμένου ... επιρρωνύεται και από την ένταξή του στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο έχει δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα περαίωσης (Σχετική εν προκειμένω είναι τόσο η με αριθ. πρωτ. .../10.12.2024 απόφαση του όσο και η με αριθ. πρωτ. ... / 29.11.2024 απόφαση του Αναπληρωτή ... Εθνικής οικονομίας και). Γίνεται έτσι ευχερώς αντιληπτό ότι συντρέχει ο όρος της κατεπείγουσας ανάγκης ... των επίμαχων εργασιών αποκατάστασης του με την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία (ανάγκη) δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης και περαιτέρω βρίσκεται σε αιτιώδη συνάφεια με τις απρόβλεπτες περιστάσεις των κακοκαιριών «...» και «...», απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

Γ) Σύμφωνα με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, πρόκειται για ένα ... σημειακών παρεμβάσεων αποκατάστασης βλαβών, το οποίο αποσκοπεί στην άμεση αντιμετώπιση μίας έκτακτης κατάστασης που δημιουργήθηκε από το ανωτέρω απρόβλεπτο γεγονός σε συγκεκριμένα σημεία και όχι στην ικανοποίηση παγίων αναγκών, ενώ το αντικείμενο της σύμβασης προέκυψε κατόπιν μελέτης του επιλεγέντος Τεχνικού Συμβούλου και περιορίστηκε αποκλειστικά και μόνο στην αποκατάσταση των καταστροφών. Περαιτέρω, στην από 8.7.2024 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου ... και Μελετών Εποπτευμένων Φορέων του και ... περιγράφονται οι ομάδες εργασιών που πρέπει να εκτελεστούν όπως: **i)** η αποξήλωση εσωτερικού εξοπλισμού (...).. και παράδοσή του στον ... (...), **ii)** Αποξήλωση εξοπλισμού...) (σε όλους τους ... του υπό αποκατάσταση τμήματος εκτός του ...). **iii)** Εργασίες αποκατάστασης συστημάτων ... Οι εργασίες θα υλοποιηθούν σε δύο φάσεις, **iv)** Εργασίες Ηλεκτροκίνησης για ρυθμίσεις της αλυσοειδούς που θα χρειαστούν στα σημεία ανύψωσης της ... κατά την αποκατάσταση της, **v)** Συντήρηση των νέων εγκατεστημένων συστημάτων για 3 χρόνια. Εξ αυτών προκύπτει ότι αντικείμενο του επίμαχου ... είναι η πλήρης αποκατάσταση της ... υποδομής της διπλής ..., μόνο στην ειδικά προσδιορισμένη ... από τις σημαντικές φθορές που υπέστησαν ο ... κ.λ.π. εξαιτίας της θεομηνίας ώστε να

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

αρθούν στο - κατά το δυνατό συντομότερο - χρονικό διάστημα, οι σοβαρότερες επιπτώσεις στην ... κοινωνική και επιχειρηματική δραστηριότητα των κατοίκων των ευρύτερων πληγεισών περιοχών των ..., ... και ... Προς αυτήν την κατεύθυνση, η αναθέτουσα αρχή οριοθέτησε με σαφή τρόπο την έκταση των «σημειακών» εργασιών που θα αναλάβει να εκτελέσει ο ανάδοχος. Κατά συνέπεια, αποδεικνύεται πως το αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης εντάσσεται στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη. Σημειωτέον ότι η επίκληση από την προσφεύγουσα αφενός μεν του υψηλού προϋπολογισμού - ο οποίος πάντως τυγχάνει εύλογος και δικαιολογημένος ενόψει της έκτασης των ζημιών που προκλήθηκαν - αφετέρου δε στην επανάληψη του αβάσιμου, όπως προεκτέθηκε, ισχυρισμού περί πολυετούς διάρκειας της σύμβασης όχι μόνο δεν επαληθεύονται από την εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου, αλλά από αυτά προκύπτει το ακριβώς αντίθετο. Σε κάθε περίπτωση, σε κανένα σημείο της προσφυγής δεν προβάλλεται σε ποιο συγκεκριμένο βαθμό και σε ποια έκταση η επίμαχη διαδικασία ανάθεσης εκφεύγει του απολύτως απαραίτητου μέτρου. Επομένως, πληρούται και η εν λόγω προϋπόθεση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, με συνέπεια να τυγχάνουν απορριπτέοι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας.

18. Επειδή, ενόψει αυτών, ο 1^{ος} λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί, γενομένων δεκτών των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

19. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω (σκ. 14), η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να γνωστοποιήσει ευρέως την πρόθεσή της για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης μέσω προκήρυξης, συντρεχουσών των νομίμων προς τούτο προϋποθέσεων, συνεπάγεται ευρεία διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να μπορεί να διαπραγματευθεί με έναν ή περισσότερους ...νομικούς φορείς της επιλογής της (ΣτΕ 1987/2021, ΔιοικΕφ... 907/2024, ό.π.), η δε ανάγκη ικανοποίησης του δημοσίου συμφέροντος, που ανακύπτει από αιφνίδια και απρόβλεπτα γεγονότα, μη αναγόμενα σε υπαίτια συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής, κατισχύει των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού και των λοιπών αρχών που διέπουν την ανάθεση ... συμβάσεων (ΕλΣυν 360/2024, 1080/2022,

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

575/2022, ό.π.). Στην προκειμένη περίπτωση, η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής και η ανάγκη εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος οριοθετείται όχι μόνο από τους γενικούς κανόνες του ν. 4412/2016, αλλά και από τις ειδικότερες ρυθμίσεις του άρθρου 25 του ν. 5049/2023. Σύμφωνα με την τελευταία διάταξη και δη με την παρ. 9 αυτής, ο νομοθέτης προχώρησε στην έντονη υπόδειξη προς την κανονιστικώς δρώσα διοίκηση, για τις περιπτώσεις κατεπείγουσας σε περιοχές που κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, η διαδικασία επιλογής ... να «πραγματοποιείται» σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, που άλλωστε προβλέπεται και στο άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Επιπρόσθετα, ως προς το περιεχόμενο της πρόσκλησης στην ως άνω διαδικασία, προέβλεψε τους ακόλουθους περιορισμούς: Πρώτον, να προσκληθούν τουλάχιστον, οι οποίες μάλιστα να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση ... αντίστοιχης κατηγορίας Δεύτερον, να αποδέχονται εγγράφως οι προσφέρουσες ... και επί ποινή αποκλεισμού την εκτέλεση και παράδοση του ... εντός της προθεσμίας που θα οριστεί στην πρόσκληση, με εκκίνηση αυτής από την υπογραφή της σύμβασης. Τρίτον, να υποβάλουν την προσφορά τους εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής και μάλιστα κατ' αποκοπή για ολόκληρο το ... (παρ. 10 του άρθρου 25 του ν. 5049/2023). Τέταρτον, να τεθεί ως αποκλειστικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης η πλέον συμφέρουσα από ... άποψη προσφορά βάσει τιμής. Σε συμμόρφωση με την προεκτεθείσα αιτιολογημένη κρίση του νομοθέτη για τη θέσπιση ..., ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διαδικασίας ... των κατεπειγόντων ... που προκαλούνται σε υποδομές περιοχών (βλ. συναφώς την ανάλυση συνεπειών ρύθμισης της εν λόγω διάταξης, σκ. 11) και, σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. ... /10.12.2024 απόφασης του ... εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πρόσκληση με την οποία κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την επιλογή του επίμαχου ... που εκ παραδρομής αναφέρει η προσφεύγουσα - με αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκτέλεση ... αντίστοιχης κατηγορίας ..., γεγονός που δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα. Επίσης, με την προσβαλλόμενη ορίστηκε ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν επί ποινή αποκλεισμού να αποδεχθούν εγγράφως με την προσφορά τους την εκτέλεση

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

και παράδοση του ... εντός της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης (άρθρο 13), η δε προσφορά τους κατ' αποκοπή για ολόκληρο το ... (άρθρο 2) πρέπει να υποβληθεί εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης, ήτοι έως τις 24.12.2024 (άρθρο 17), ενώ ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης τίθεται η πλέον συμφέρουσα από ... άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (άρθρο 14). Ενόψει αυτών, προκύπτει αναμφίβολα ότι η αναθέτουσα αρχή, σεβόμενη τη ρητή βούληση του δημοκρατικά νομιμοποιημένου νομοθέτη, κινήθηκε εντός των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, προβαίνοντας στη διενέργεια του επίμαχου διαγωνισμού με τον καθορισμό των προαναφερθεισών ειδικότερων ρυθμίσεων, οι οποίες υποδείχθηκαν σε αυτήν με το άρθρο 25 του ν. 5049/2023, κατ' εκτίμηση και της ανάγκης εξυπηρέτησης σκοπών δημοσίου συμφέροντος από την πλευρά του νομοθέτη. Επομένως, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας σχετικά με την κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειας τυγχάνουν απορριπτέες ως αβάσιμες, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι αναπόδεικτα επικαλείται την έλλειψη εργατικού και τεχνικού προσωπικού των προσκληθεισών εργοληπτικών επιχειρήσεων και τα υψηλότατα ανεκτέλεστα υπόλοιπα αυτών (παρέπεται δε να σημειωθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 32 του ν. 5167/2024, καταργήθηκε το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ως προϋπόθεση ανάληψης ...). Η δε αναφερόμενη από την προσφεύγουσα παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να την προσκαλέσει να συμμετάσχει στη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεμελιώσει παραβίαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας, όπως αυτά ρητά οριοθετήθηκαν από το νομοθέτη. Τέλος, ενόψει της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (σκ. 16), σε συνδυασμό με την εκ μέρους της προσφεύγουσας μη ρητή αμφισβήτηση του άρθρου 25 του ν. 5049/2023 ως προς την εν γένει νομιμότητα και δη τη συμβατότητά του με υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις (βλ. ιδίως την από 27.09.2023 επιστολή της προς τον Υπουργό ... και ..., αλλά και το συνολικό περιεχόμενο της υπό κρίση προσφυγής), ανεξαρτήτως της αοριστίας τους, τα προβαλλόμενα περί παραβίασης από την αναθέτουσα αρχή των αρχών της διαφάνειας, της ισότιμης συμμετοχής στις

Αριθμός απόφασης: 224 /2025

διαδικασίες κατάρτισης ... συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

20. Επειδή, ενόψει αυτών, ο 2^{ος} λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί, γενομένων δεκτών των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

21. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, καθώς και να καταπέσουν τα κατατεθέντα από την προσφεύγουσα παράβολα.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την κατάπτωση των κατατεθέντων από την προσφεύγουσα παραβόλων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29 Ιανουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2025 στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΑΠΑΛΙΑΡΗΣ